

Antoni Jopek

Wyższa Szkoła Pedagogiczna im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie : Instytut Filologii Polskiej (1980-1981)

Biuletyn Polonistyczny 25/1-2 (83-84), 157-163

1982

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

do druku. Przedłożone prace stały się podstawą do otwarcia 2 przewodów habilitacyjnych na UW i jednego na UŚl.

W ciągu minionego roku opracowano projekt planu studiów 5-letnich na kierunku filologii polskiej, zatwierdzony następnie przez Radę Wydziału z mocą obowiązującą od 1 X 1981 r.

Doc. E. Polanowski wystąpił na sesji zorganizowanej w maju 1981 r. przez Instytut Literatury Polskiej UW z referatem pt. "Recepcja naturalizmu w ośrodku kaliskim".

Doc. dr Edward Polanowski

WYŻSZA SZKOŁA PEDAGOGICZNA
IM. KOMISJI EDUKACJI NARODOWEJ
W KRAKOWIE
INSTYTUT FILOLOGII POLSKIEJ
/1980-1981/

Sprawy organizacyjne i personalne

W roku akad. 1980/1981 funkcję dyrektora Instytutu w dalszym ciągu sprawował prof. dr J.Z. Białek. Obowiązki wicedyrektora d/s organizacyjno-administracyjnych pełnił dr E. Klisiewicz. Sprawami dydaktyczno-wychowawczymi zajmowała się wicedyrektor doc. dr M. Schabowska. Zakładem Literatury Polskiej kierował prof. dr B. Faron, a Zakładem Języka Polskiego - doc. dr hab. J. Zaleski. Zakładem Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego opiekował się doc. dr Z. Uryga.

W czerwcu 1981 r. odbyły się wybory do władz Instytutu. W wyniku tajnego głosowania dyrektorem został wybrany prof. dr J.Z. Białek. Elektorzy powierzyli funkcje wicedyrektorów dr A. Dyduchowej (sprawy dydaktyczno-wychowawcze) i drowi E. Klisiewi-

czowi (sprawy organizacyjno-administracyjne).

Po zakończeniu przewodów doktorskich etaty adiunkta otrzymali dr dr: T. Budrewicz, M. Jędrychowska, E. Łubieniewska, a etaty starszego asystenta mgr mgr: M. Buś, B. Gryszkiewicz, R. Mazurkiewicz, M. Mączyński.

Sejm Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej na wniosek premiera, generała armii Wojciecha Jaruzelskiego, powołał w dniu 12 lutego 1981 r. prof. dra B. Faroną na stanowisko ministra oświaty i wychowania. Prof. dr B. Faron zatrzymał w Instytucie część zajęć dydaktycznych (seminaria), a także kierownictwo Zakładu Literatury Polskiej.

4 czerwca 1981 r. po ciężkiej chorobie zmarł doc. dr hab. J. Zaleski, wieloletni kierownik Zakładu Języka Polskiego, autor dwutomowej monografii o języku Aleksandra Fredry. Z dniem 15 lipca 1981 r. tymczasowe kierownictwo Zakładu przejęła prof. dr M. Zarębina.

Z końcem okresu sprawozdawczego powróciła do Instytutu dr R. Lubas, która przez 3 lata prowadziła lektorat języka polskiego w Clermont-Ferrand. W kwietniu 1981 r. obowiązki lektora języka polskiego objęła w uniwersytecie w Caen dr M. Jędrychowska.

Centralna Komisja Kwalifikacyjna zatwierdziła habilitację dra J. Okonia.

W roku akad. 1980/1981 L. Dydo, E. Kowalczyk, E. Koniuszowa, M. Lizis, M. Rachwałowa, A. Świrek obronili prace doktorskie z historii literatury polskiej bądź z języka polskiego.

51 studentów dziennych i 50 słuchaczy zaocznych uzyskało stopień magistra filologii polskiej. Podyplomowe Studium Polonistyczne ukończyło 60 osób. Kontynuowano również studia doktoranckie.

Seesje i zebrania naukowe

W Zakładzie Literatury Polskiej odbyło się 6 zebrań naukowych, na których: 1. prof. dr S. Burkot wygłosił referat pt. " » Medaliony » Zofii Nałkowskiej"; 2. mgr B. Sikorowska zajęła się poglądami estetycznymi Jerzego Żuławskiego; 3. doc. dr J. Okoń omówił twórczość poetycką Karola Wojtyły; 4. mgr J. Waligóra analizował dramaty historyczne Antoniego Langego; 5. mgr K. Klimowska podzieliła się swymi refleksjami na temat konstrukcji postaci w opowiadaniach Stanisława Zielińskiego; 6. prof. dr M. Pankowski (Université Libre w Brukseli) zajął się twórczością nieokrzeseaną (obsceniczną) w literaturze ludowej i staropolskiej.

Na zebraniach w Zakładzie Języka Polskiego wygłoszono następujące referaty: 1. doc. dr M. Schabowska zastanawiała się nad osobliwościami językowymi anonsów prasowych przełomu XIX i XX wieku; 2. mgr M. Grynkiewicz dokonał klasyfikacji odmian języka polskiego; 3. i 4. doc. dr J. Kobylińska poruszyła zagadnienie nieodmienności nazw własnych w grupie nominalnej. Rozpatrywała także etymologię nazwy Łostówka; 5. mgr M. Mączyński podzielił się swymi uwagami o derywacji czasowników onomatopeicznych; 6. dr M. Rachwałowa wskazywała na podobieństwa leksykalne humanistycznych tekstów naukowych.

W Zakładzie Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego dr dr A. Dyduchowa i M. Jędrychowska uczestniczyły w przygotowaniu przewodnika metodycznego do nauczania języka polskiego w klasie VI powszechnej szkoły średniej (ćwiczenia w mówieniu i pisaniu, kształcenie literackie i kulturalne w klasie VI, integracja kształcenia literackiego i kulturalnego z doskonaleniem sprawności uczniów).

Prace nad koncepcją programów Nauczycielskiego Uniwersy-

tetu Radiowo-Telewizyjnego podjęli: doc. dr hab. Z. Uryga, dr dr B. Dyduch, A. Dyduchowa, M. Jędrychowska, A. Witkowska.

Problematyką realizacji programów radiowych i telewizyjnych NURT-u w roku akad. 1980/1981 zajęli się: doc. dr hab. Z. Uryga, dr dr B. Dyduch, A. Dyduchowa, R. Jedliński, J. Polakowski, mgr Z. Kłak oraz dr A. Baluch (Zakład Literatury Polskiej).

Prelekcje na konferencjach metodycznych w zakresie popularyzacji wiedzy dydaktycznej wygłaszali doc. dr hab. Z. Uryga (Gdańsk, Lublin, Poznań) i dr A. Dyduchowa (Bielsko-Biała, Cieszyń, Oświęcim, Wadowice, Żywiec).

Dr dr J. Polakowski i T. Budrewicz (Zakład Literatury Polskiej) opracowywali koncepcję realizacji programu nauczania literatury polskiej XIX i XX wieku w szkolnych audycjach radiowych.

Staraniem Instytutu odbył się 15 października 1980 r. w studenckim klubie "Bakalarz" wieczór poezji Czesława Miłosza. Prelekcje wygłosili prof. dr B. Faron, doc. dr hab. L. Bednarczyk, doc. dr hab. J. Prokop (IBL).

Na sesji naukowej pt. "Dziedzictwo powstania listopadowego" zorganizowanej przez Instytut Literatury Polskiej UW w dniach 27-29 XI 1980 r. referaty przedstawili m.in.: prof. dr S. Burkot ("Manifestacje pokoleniowe w literaturze po powstaniu listopadowym"), mgr A. Gurbiel ("My z kamieni ojczyzny życie wydobędziem. W kręgu konwencji liryki powstania listopadowego"), mgr M. Buś ("Norwida spór z powstaniem"). Wymienieni autorzy powtórzyli swoje prelekcje w auli krakowskiej WSP z okazji inauguracji zajęć w ramach Uniwersytetu Otwartego, zorganizowanego dzięki inicjatywie ówczesnego rektora - prof. dra B. Farona.

Podczas ogólnopolskiej sesji poświęconej Czesławowi Miło-

szowi, zorganizowanej w maju 1981 r. przez Uniwersytet Jagielloński, mgr M. Buś przedstawił referat o wpływie poezji Norwida na twórczość autora "Ocalenia".

W przeddzień pierwszej rocznicy śmierci Jarosława Iwaszkiewicza odbyła się 2 marca 1981 r. w Sandomierzu sesja popularnonaukowa, poświęcona jego pamięci, przygotowana staraniem tamtejszych władz politycznych, administracyjnych i oświatowych. Podczas obrad prof. dr S. Burkot mówił o opowiadaniach Iwaszkiewicza napisanych podczas wojny i okupacji. Wybrane zagadnienia związane z ostatnimi utworami nowelistycznymi autora "Brzeziny" podjęła dr M. Jędrychowska. Dr S. Mrazek przypomniał dramaty Iwaszkiewicza.

Na sesji naukowej, poświęconej Julianowi Kawalcowi, zorganizowanej przez rzeszowską WSP w grudniu 1980 r. w Rzeszowie i Tarnobrzegu (z udziałem autora "Tańczącego jastrzębia"), istotne cechy jego stylu scharakteryzował dr T. Budrewicz. Mgr mgr: B. Pietrzyk i W. Wójcik (Samodzielny Zakład Bibliotekoznawstwa) zreferowały wyniki swoich prac nad bibliografią prozy artystycznej i publicystyki Kawalca.

Na ogólnopolskiej sesji naukowej poświęconej nowomowie, zorganizowanej przez Komisję NSZZ "Solidarność" UJ w dniach 16-17 stycznia 1981 r., doc. dr hab. L. Bednarczuk podjął temat: "Nowomowa (wyniki i perspektywy badań)".

Na posiedzeniach Komisji Historycznoliterackiej Oddziału PAN w Krakowie prof. dr J. Nowakowski wygłosił referat pt. "Nad Powrotem Odysea Stanisława Wyspiańskiego". Drogę poetycką Karola Wojtyły ukazał doc. dr J. Okoń. O manifestacjach pokoleniowych w literaturze po powstaniu listopadowym mówił prof. dr S. Burkot.

Zespół kierowany przez prof. dra J. Nowakowskiego (dr dr:

M. Białota, S. Mrazek; mgr mgr: K. Gajda, B. Sikorowska, J. Waligóra) ukończył prace nad problemem węzłowym: Dramat i teatr Młodej Polski.

Zagadnienia związane z pisarstwem ludowym opracowywali dr dr: E. Chudziński, M. Jazowska-Gumulska (Samodzielny Zakład Bibliotekoznawstwa), mgr M. Oetasz.

Problemem badawczym: Życie literackie Polski południowej w latach 1918-1939, zleconym przez Komisję Historycznoliteracką Oddziału PAN w Krakowie w dalszym ciągu zajmowali się dr dr: M. Białota, M. Jazowska-Gumulska.

Z Krakowskim Młodzieżowym Towarzystwem Przyjaciół Nauki i Sztuki współpracował doc. dr A. Jopek. Prowadził on z licealistami Krakowa i regionu krakowskiego zajęcia z literatury polskiej. Pod jego kierunkiem uczestnicy tych zajęć przygotowali 3 referaty związane z życiem i twórczością Jana Kochanowskiego, wygłoszone na sesji popularnonaukowej, która odbyła się 10 kwietnia 1981 r.

Pracownicy Instytutu rozwijali współpracę naukową z Kabinetem Literárnej Komunikacji a Experimentalnej Metodiki przy Pedagogicznej Fakultcie w Nitrze (wspólne przygotowywanie bibliografii komunikacji literackiej i dydaktyki literatury), a także z Pädagogische Hochschule w Güstrow (realizacja tematu: Literatura dziecięca w Polsce i NRD).

Nawiązano również współpracę z Instytutem Pedagogicznym w Kijowie (polsko-ukraińskie związki literackie).

Nagrody i odznaczenia

- Nagrody Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki otrzymali: prof. dr S. Burkot (II stopnia); prof. dr M. Zarębina (III stopnia), doc. dr J. Okoń (III stopnia), dr dr: T. Budrewicz, S. Mrazek (III stopnia).

- Nagrodę zespołową Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki uzyskali również pracownicy z Zakładu Dydaktyki Literatury i Języka Polskiego: doc. dr hab. Z. Uryga; dr dr: B. Dyduch, A. Dyduchowa, R. Jedliński, J. Polakowski, A. Witkowska; mgr mgr: H. Krzyżak, Z. Kłak, a także dr A. Bałuch z Zakładu Literatury Polskiej. Wyróżniono ich za badania związane z opracowywaniem wdrożeniowych podręczników szkolnych.

- 6 osób z Instytutu otrzymało nagrody rektorskie.

- Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski zostali odznaczeni prof. prof.: S. Burkot, M. Zarębina, a Złotym Krzyżem Zasługi - dr dr: R. Lubas, T. Nowacka.

- Medal Komisji Edukacji Narodowej uzyskali: prof. dr J.Z. Białek, doc. dr M. Schabowska, doc. dr hab. Z. Uryga, doc. dr hab. J. Zaleski (późniemiernie), dr A. Dyduchowa.

Doc. dr Antoni Jopek